

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2020 r.,

sprawy **G. H.**

uniewinnionej od popełnienia czynów z art. 218 § 1a k.k. i art. 233 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 30 października 2019 r., sygn. akt IV Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. pozostawić bez rozpoznania kasację w części odnoszącej się do uniewinnienia oskarżonej od popełnienia czynu z art. 233 § 1 k.k.;

2. oddalić kasację w pozostałym zakresie jako oczywiście bezzasadną;

3. obciążyć oskarżycielkę posiłkową M.S. kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne;

4. zasądzić od oskarżycielki posiłkowej na rzecz oskarżonej kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście) tytułem zwrotu wydatków na ustanowienie w postępowaniu kasacyjnym obrońcy.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. , wyrokiem z 21 listopada 2018r., warunkowo umorzył wobec G.H. postępowanie karne na okres próby 2 lat, orzekając nadto

świadczenie pieniężne w kwocie 1000 zł, w zakresie czynu z art. 218 § 1 a k.k. polegającego na tym, że jako dyrektor oddziału określonego banku w okresie od czerwca 2010r. do 26 listopada 2012r. uporczywie naruszała prawa pracownika M.S. wynikające ze stosunku pracy, oraz umorzył wobec oskarżonej postępowanie karne na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zakresie czynu z art. 233 § 1 k.k. polegającego na tym, że 20 marca 2013r. złożyła w postępowaniu sądowym fałszywe zeznania. Sąd Okręgowy w P. – po rozpoznaniu apelacji prokuratora, pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej i obrońcy – zmienił w dniu 30 października 2019r. pierwszoinstancyjny wyrok i uniewinnił G. H. w całości.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego złożył pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, podnosząc zarzuty rażącego naruszenia prawa, a mianowicie: art. 7 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. przez uwzględnienie głównie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonej; art. 433 § 2 k.p.k. przez nieodniesienie się do wszystkich zarzutów apelacji; art. 218 § 1 a k.k. i art. 233 § 1 k.k. przez błędną wykładnię tych przepisów. Skarżący zażądał wydania wyroku o charakterze kasatoryjnym.

Oskarżyciel publiczny i obrońca sporządzili pisemne odpowiedzi na kasację. Prokurator Prokuratury Rejonowej w O. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Obrońca natomiast zaproponował pozostawienie kasacji bez rozpoznania w części odnoszącej się do czynu z art. 233 § 1 k.k. oraz oddalenie kasacji w pozostałym zakresie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

1. Kasację w części kwestionującą uniewinnienie oskarżonej od popełnienia występku z art. 233 § 1 k.k. należało uznać za niedopuszczalną, gdyż wniosła ją osoba nieuprawniona.

Wypada przypomnieć, że krąg pokrzywdzonych w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k. ograniczony jest zespołem znamion czynu będącego przedmiotem postępowania. Warunkiem przyznania statusu pokrzywdzonego danej osobie jest to, by jej dobro prawne zostało naruszone lub zagrożone w sposób bezpośredni, a więc taki, w którym między czynem zawierającym znamiona przestępstwa a naruszonym lub zagrożonym dobrem danego podmiotu nie ma ogniw pośrednich (zob. post. SN z 30 września 2013r., IV KK 209/13).

Przedmiotem ochrony przepisu art. 233 § 1 k.k. jest, najogólniej rzecz ujmując, prawidłowe funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości w szerokim tego słowa znaczeniu. Tak określonego dobra nie sposób utożsamiać z indywidualnym interesem jakiejkolwiek osoby. Inaczej mówiąc, dobrem prawnym bezpośrednio naruszonym lub zagrożonym przez złożenie fałszywego zeznania jest zatem mające zapaść w tym postępowaniu orzeczenie, a nie jest nim dobro prawne uczestnika postępowania, w którym zeznanie zostało złożone, chyba że działanie to narusza również inny przepis chroniący bezpośrednio dobro prawne tej osoby, np. cześć, godność osobistą (zob. wyr. SN z 1 kwietnia 2005r., IV KK 42/05, OSNKW 2005, z. 7-8, poz. 66).

W tej sytuacji M. S. w postępowaniu dotyczącym czynu z art. 233 § 1 k.k. nie mogła mieć statusu pokrzywdzonej a tym samym – siłą rzeczy – statusu oskarżycielki posiłkowej. Stąd też kasację w części odnoszącą się do tego czynu należało pozostawić bez rozpoznania (art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.). Poza zakresem rozważań musiały pozostać przyczyny, które legły u podstaw uniewinnienia oskarżonej od popełnienia czynu z art. 233 § 1 k.k.

2. Kasacja w pozostałym zakresie okazała się bezzasadna – i to w stopniu oczywistym.

Nie sposób zgodzić się ze skarżącym, że Sąd odwoławczy, decydując się na uwolnienie oskarżonej od winy w zakresie czynu z art. 218 § 1a k.k., „pominął” zeznania pokrzywdzonej i świadków oraz opinię biegłej psycholog. Sąd ten, korzystając z przysługujących mu uprawnień, dokonał krytycznej oceny relacji M. S. i stanowisko swoje w tej mierze przekonywająco uargumentował. Odniósł się również do opinii biegłej psycholog, trafnie zauważając, że poza zakresem jej kompetencji pozostawała ocena zgromadzonych dowodów i ocena prawna działań podejmowanych przez oskarżoną.

Sąd *ad quem* nie musiał rozważać kwestii niewypłacenia pokrzywdzonej premii za listopad 2012r., niejasności w zakresie przysługującego jej prawa do urlopu czy prawa do ekwiwalentu za delegację, skoro ustalił – a to pozostawało pod ochroną art. 7 k.p.k. – że zachowanie oskarżonej nie odznaczało się ani

złośliwością, ani uporczywością. Brak tych znamion determinował rozstrzygnięcie zapadłe na etapie postępowania apelacyjnego.

Ewidentnie nietrafny był zarzut dokonania przez Sąd drugiej instancji błędnej wykładni art. 218 § 1a k.k. Powodem uniewinnienia stała się jednak nie wadliwa interpretacja tego przepisu, ale kataryczne ustalenie, że zachowanie oskarżonej nie było motywowane jedynie personalną niechęcią do pokrzywdzonej i nie nosiło cechy powtarzalności oraz że sprawczyni nie towarzyszyła zła wola. Uogólniając całe zagadnienie: to brak znamion podmiotowo - przedmiotowych czynu zabronionego legł u podstaw uniewinnienia, a nie nadanie nieprawidłowego znaczenia tym znamionom przez Sąd odwoławczy.

Dlatego Sąd Najwyższy oddalił w omawianej części kasację w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k.

3. O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne orzeczono po myśli art. 636 § 1 k.p.k. w zw. 637a k.p.k.